

**VERSLO PLĖTROS SKATINIMO IR UŽIMTUMO DIDINIMO
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2021 metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas (-ai)	Varėnos rajono savivaldybės administracija, 188773873
Vykdytojas (-ai), kodas (-ai)	Ekonomikos ir turizmo skyrius, P6 Finansų ir investicijų skyrius, P7 Socialinės paramos skyrius, P11 Turto valdymo skyrius, P14 Žemės ūkio ir kaimo reikalų skyrius, P15

Programos kodas	05
------------------------	-----------

Programos parengimo argumentai	<p>Programa yra neterminuota.</p> <p>Igyvendinant šią programą, siekiama sukurti palankią aplinką verslui ir mažų bei vidutinių įmonių steigimui, pagerinti smulkiojo ir vidutinio verslo finansavimo galimybes, didinti gyventojų užimtumą, subalansuoti darbo rinką.</p> <p>Rekonstruojant melioracijos statinius ir vykdant šių statinių priežiūrą bei remontą, siekiama skatinti tolygią ir subalansuotą žemės ūkio ir kaimo plėtrą.</p> <p>Pagal programą vykdoma Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatyta <i>savarankiškoji savivaldybės funkcija</i>: sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas; <i>valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos</i>: dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas; valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos ir hidrotechnikos statinių valdymas ir naudojimas patikėjimo teise.</p>		
Šia programa įgyvendinamas strateginis tikslas:	Skatinti aplinką tausojančią ekonominę veiklą bei turizmo plėtrą, puoselėti kultūros paveldą.	Kodas	02

Programos tikslas	Skatinti smulkiojo ir vidutinio verslo kūrimąsi ir plėtrą.	Kodas	01
<p>Tikslo įgyvendinimo aprašymas:</p> <p>Igyvendinant šį tikslą, siekiama skatinti rajono socialinę-ekonominę plėtrą, žemės ūkio, pramonės ir verslų plėtrą, sudaryti sąlygas naujiems verslo subjektams atsirasti ir jau veikiantiems išitvirtinti rinkoje. Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti vieną uždavinį:</p> <p>01 uždavinys. Skatinti verslumą remiant rajono verslininkus ir ūkininkus bei sudarant sąlygas verslo plėtrai.</p> <p>Uždaviniui įgyvendinti bus vykdomos šios priemonės:</p> <p>01. Smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimas.</p> <p>Igyvendinant priemonę, skatinamas gyventojų verslumas ir užimtumas, sudaromos palankios sąlygos smulkiojo ir vidutinio verslo pradžiai ir plėtrai, inovacijų diegimui rajono įmonėse. Remiant verslą vienijančias organizacijas, skatinamas verslo subjektų tarpusavio bendradarbiavimas, siekiama padidinti vietos verslo žinomumą ir pritraukti naujų investicijų. Skatinamas neveikiančių infrastruktūros objektų atnaujinimas, pritaikant juos komercinei veiklai. Remiami darbdaviai, kuriantys naujas darbo vietas ir įdarbinantys jaunuolius nuo 14 iki 18 metų vasaros laikotarpiu. Siekiama padėti smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams greičiau įveikti koronaviruso pandemijos sukeltus neigiamus padarinius.</p> <p>02. Žemės ūkio veiklos rėmimas.</p> <p>Igyvendinant priemonę, skatinamas gyventojų užimtumas ir naujų darbo vietų kūrimas kaime, žemės ūkio produkcijos perdirbimas ir tiesioginiai pardavimai iš šių ūkių, plėtojama paklausių (netradicinių) žemės ūkio produktų gamyba, teikiamos žemės ūkio mokymo, švietėjiškos veiklos, konsultavimo paslaugos, žemės ūkio</p>			

veiklos subjektams kompensuojamos palūkanos už paskolas, skatinamos investicijos į naujų ūkių kūrimą, jų specializavimą bei plėtrą.

03. Nenaudojamų teritorijų Varėnos mieste sutvarkymas ir pritaikymas verslui.

Įgyvendinant projektą „Nenaudojamų teritorijų Varėnos mieste sutvarkymas ir pritaikymas verslui“, finansuojamą pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ įgyvendinimo priemonę Nr. 07.1.1-CPVA-R-905 „Miestų kompleksinė plėtra“, 2021 m. planuojamas sklypo, esančio J. Basanavičiaus g. 58, Varėnoje, paruošimas investuotojams: šiame sklype esančių nenaudojamų pastatų griovimas, aplinkos sutvarkymas, būtinų susisiekimo komunikacijų ir inžinerinių tinklų įvadų įrengimas.

Preliminari bendra projekto vertė – 180,6 tūkst. Eur, iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 20,0 tūkst. Eur.

04. Projekto „Verslo tiltai: išdrįsk žengti pirmą žingsnį“ įgyvendinimas.

Gavus finansavimą pagal Interreg V-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programą, 2020 m. pradėtas įgyvendinti projektas „Verslo tiltai: išdrįsk žengti pirmą žingsnį“. Projekto įgyvendinimo metu bus parengtos skirtingoms amžiaus grupėms skirtos verslumo ugdymo programos, organizuojami verslo trenerių apmokymai ir mokymai, skirti gyventojams, verslumo ugdymui skirtos stovyklos. Taip pat bus atnaujintas pastatas, esantis Vilniaus g. 12, Senojoje Varėnoje, jame įsteigtas verslumo ugdymo centras.

Varėnos rajono savivaldybei tenkanti projekto vertė – 546,7 tūkst. Eur, iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 41,0 tūkst. Eur. Projekto išlaidos bus apmokamos kompensavimo būdu, todėl savivaldybės 2021 m. biudžete numatomas ir savivaldybės indėlis, ir lėšos einamosioms projekto išlaidoms apmokėti (preliminarus lėšų poreikis – 333,4 tūkst. Eur).

05. Pramonės zonos, esančios Varėnos miesto rytinėje dalyje, sutvarkymas ir pritaikymas verslui.

Gavus finansavimą pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ įgyvendinimo priemonę Nr. 07.1.1-CPVA-V-906 „Kompleksinė paslaugų plėtra integruotų teritorijų vystymo programų tikslinėse teritorijose“, 2021 m. planuojama įgyvendinti projektą „Pramonės zonos, esančios Varėnos miesto rytinėje dalyje, sutvarkymas ir pritaikymas verslui“. Įgyvendinant šį projektą, Varėnos mieste numatoma:

- įrengti Melioratorių g. tęsinį – privažiavimus prie sklypų, esančių Melioratorių g. 2, Melioratorių g. 2A, Melioratorių g. 2B, ir vandentiekio bei buitinių nuotekų tinklus iki kiekvieno sklypo;
- įrengti naują Savanorių g. ruožą – privažiavimus prie sklypų, esančių Savanorių g. 50C, Savanorių g. 52A, Savanorių g. 54, ir vandentiekio bei buitinių nuotekų tinklus iki kiekvieno sklypo.

Preliminari bendra projekto vertė – 1 518,0 tūkst. Eur, iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 131,0 tūkst. Eur.

Produkto vertinimo kriterijai:

- besikreipiančių paramos iš Smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo lėšų ūkio subjektų skaičius, vnt.;
- besikreipiančių paramos iš Žemės ūkio rėmimo lėšų ūkio subjektų skaičius, vnt.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- gavusių paramą ūkio subjektų dalis nuo visų besikreipiančių paramos iš Smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo lėšų, proc.;
- gavusių paramą ūkio subjektų dalis nuo visų besikreipiančių paramos iš Žemės ūkio rėmimo lėšų, proc.

Programos tikslas	Mažinti nedarbo lygį, didinti gyventojų užimtumą.	Kodas	02
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Įgyvendinant šį tikslą, siekiama didinti užimtumą, socialiai remtinių visuomenės grupių integraciją, naudojant aktyvias darbo rinkos politikos priemones.

Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti vieną uždavinį:

01 uždavinys. Dalyvauti rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas.

Šiam uždaviniui įgyvendinti vykdomos dvi priemonės:

01. Užimtumo didinimo programų vykdymas.

Savivaldybė, vykdydama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 18 punkte numatytą valstybinę (valstybės perduotą savivaldybėms) funkciją (dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas) ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 17 straipsniu, dalyvauja įgyvendinant užimtumo rėmimo priemones bei rengia ir vykdo užimtumo

didinimo programos, kurioms finansuoti naudojamos specialiujų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams lėšos. Dalis šių lėšų kasmet skiriama užimtumo didinimo programos, skirtos užimtumo skatinimo ir motyvavimo paslaugų nedirbantiems ir socialinę paramą gaunantiems asmenims, modeliui įgyvendinti.

02. Užimtumo didinimo programų administravimas.

Įgyvendinant priemonę, kompensuojamos išlaidos, susijusios su užimtumo didinimo programų vykdymu.

Produkto vertinimo kriterijus:

- žmonių, dalyvavusių užimtumo didinimo programose, skaičius, vnt.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- savivaldybės užimtumo didinimo programų lėšų įsisavinimas, proc.

Programos tikslas	Skatinti tolygią ir subalansuotą žemės ūkio ir kaimo plėtrą su modernia gamybine ir socialine infrastruktūra.	Kodas	03
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Įgyvendinant šį programos tikslą, atliekami įvairūs melioracijos darbai.

Varėnos rajone sausinamos žemės plotas – 23 900 ha, iš jos žemės ūkio naudmenos – 17 235 ha. Drenažas neveikia arba veikia neefektyviai 630 ha plote. Rajone yra įrengta 705 km griovių, 0,7 km pylimų, 31 tiltas, 518 pralaidos, 55 kiti hidrotechniniai statiniai, 4 tvenkiniai, viena siurblinė, iš kurių 159 km griovių, 23 tiltai ir 119 pralaidų yra blogos būklės.

Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti šiuos uždavinius:

01 uždavinys. Rekonstruoti melioracijos statinius.

Įgyvendinant šį uždavinį, rekonstruojami rajono melioracijos statinių naudotojų asociacijų dirbamoje žemėje esantys melioracijos statiniai, atliekami darbai, siekiant išsaugoti esamą melioracinės sistemos turtą ir prailginti tinkamą melioracijos sistemų funkcionavimą, taip gerinant žemdirbystės sąlygas bei prisidedant prie kaimo plėtros, atliekama drenažo rinktuvų, didesnių negu 10 cm skersmens, renovacija, remontuojami tiltai ir pralaidos, rekonstruojami grioviai, vykdomi priešprojektiniai darbai ir rengiami projektai kiekvieniems ateinantiems metams.

Uždaviniui įgyvendinti bus vykdomos šios priemonės:

10. Projekto „Varėnos rajono savivaldybės Vilkiautinio kadastro vietovės dalies melioracijos statinių rekonstrukcija“ įgyvendinimas.

Projektą, kurio pareiškėja – Varėnos rajono Vilkiautinio melioracijos statinių naudotojų asociacija, planuojama įgyvendinti 2022–2023 m. Įgyvendinus jį, bus rekonstruota 4,5 km griovių, 6,1 km drenažo rinktuvų, 1,0 km sausintuvų, nusausinta 53 ha žemės ūkio naudmenų.

Preliminari bendra projekto vertė – 191,1 tūkst. Eur. Iš savivaldybės biudžeto projektui bendrai finansuoti planuojama skirti 20 proc. bendros projekto vertės – 38,2 tūkst. Eur.

11. Projekto „Varėnos rajono savivaldybės Varėnos seniūnijos Pakaršio sausinimo sistemos polderio rekonstrukcija“ įgyvendinimas.

Varėnos rajono savivaldybės administracija 2020 m. pradėjo įgyvendinti projektą „Varėnos rajono savivaldybės Varėnos seniūnijos Pakaršio sausinimo sistemos polderio rekonstrukcija“, bendrai finansuojamą Europos Sąjungos lėšomis. Įgyvendinus šį projektą, bus rekonstruota 5,5 km griovių, 0,6 km drenažo rinktuvų, 5 pralaidos, siurblinės pastatas su įrenginiais.

Bendra projekto vertė – 278,8 tūkst. Eur, iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 55,8 tūkst. Eur.

Produkto vertinimo kriterijai:

- nusausinta žemės ūkio naudmenų, ha;

- rekonstruota griovių, km.

02 uždavinys. Eksploatuoti ir remontuoti melioracijos ir hidrotechnikos statinius.

Šiam uždaviniui įgyvendinti bus vykdoma viena priemonė:

01. Melioracijos ir hidrotechnikos statinių priežiūra ir remontas.

Vykdamt einamuosius melioracijos darbus, atliekami griovių, statinių, drenažo sistemų, užtvankų, tiltų ir pralaidų remontai, tvarkomi kadastriniai duomenys.

Įgyvendinant šią priemonę, 2021–2023 m. savivaldybės biudžeto lėšomis planuojama atlikti blogiausios būklės užtvankų (hidrotechninių statinių), nepriklausančių valstybei nuosavybės teise, remonto darbus.

Užtvankų būklę 2019 m. įvertino, remonto darbų apimtis ir prioritetus nustatė Valstybinėje žemėje esančių

hidrotechnikos statinių (išskyrus valstybei nuosavybės teise priklausančius hidrotechnikos statinius) būklės įvertinimo komisija.

Produkto vertinimo kriterijus:

- prižiūrėta griovių, km.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- investicijos 1 ha, Eur.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Įgyvendinant programoje numatytus tikslus, uždavinius ir priemones, susidarys investicijoms bei ekonominei plėtrai palankesnės sąlygos ir aplinka Varėnos rajone, pagerės savivaldybės ir verslininkų bendradarbiavimas, padidės verslumo lygis rajone, bus kuriamos naujos darbo vietos.

Bus sprendžiami socialiniai klausimai – labiausiai socialiai pažeidžiami asmenys užsidirbs pragyvenimui būtinų lėšų, nepraras darbo įgūdžių, dalis susiras nuolatinį darbą.

Bus pagerintas sausinimo sistemų funkcionavimas, pagerės tvenkinių, tiltų, pralaidų, griovių, drenažo žiočių ir kitų statinių eksploatacinė būklė. Rekonstruojant bei remontuojant melioracijos statinius ir vykdant einamuosius melioracijos darbus, pagerės žemdirbystės sąlygos.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai:

Savivaldybės biudžeto lėšos, lėšos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, ES ir valstybės biudžeto lėšos.

Varėnos rajono savivaldybės strateginio plėtros plano dalys, susijusios su vykdoma programa:

II KRYPTIS. EKONOMIKA.

2.1 tikslas. Sukurti palankią aplinką investicijoms ir rajono verslo vystymuisi.

2.1.1 uždavinys. Skatinti verslumą visuomenėje, užtikrinant palankią ekonominę aplinką smulkiam ir vidutiniam verslui.

Priemonės:

2.1.1.1. Verslo rėmimo ir skatinimo programos koregavimas, derinant su vietiniais verslininkais.

2.1.1.2. Verslumo projektų skatinimas ir rėmimas.

2.1.1.3. Verslo plėtros ir komunikacijos centro įkūrimas.

2.1.1.4. Smulkaus specializuoto, netradicinio ūkininkavimo skatinimas.

2.1.2 uždavinys. Pritraukti vietines ir užsienio investicijas.

Priemonės:

2.1.2.2. Investicijų skatinimas į esamus nenaudojamus pastatus, pritraukiant paslaugų, pramonės, gamybos įmones.

2.1.2.3. Nenaudojamų teritorijų sutvarkymas ir pritaikymas verslui.

Susiję įstatymai ir kiti svarbūs teisės aktai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas;

Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas;

Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymas;

Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymas;

Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymas ir kt.

Kita svarbi informacija: nėra.

VERSLO PLĖTROS SKATINIMO IR UŽIMTUMO DIDINIMO PROGRAMOS VERTINIMO KRITERIJŲ SUVESTINĖ

Strateginio tikslo kodas	Programos kodas	Programos tikslo kodas	Uždavinio kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijaus kodas	2020 metų planas	2021 metų planas	2022 metų planas	2023 metų planas
Efekto kriterijus									
02	05			Registruotų bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų, proc.	E-02-05-01	9,8	9,6	9,5	9,4
Rezultato kriterijai									
02	05	01		Gavusių paramą ūkio subjektų dalis nuo visų besikreipiančių paramos iš Smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo lėšų, proc.	R-05-01-01	87,0	87,0	87,0	87,0
02	05	01		Gavusių paramą ūkio subjektų dalis nuo visų besikreipiančių paramos iš Žemės ūkio rėmimo lėšų, proc.	R-05-01-02	90,0	90,0	90,0	90,0
02	05	02		Savivaldybės užimtumo didinimo programų lėšų įsisavinimas, proc.	R-05-02-01	98,0	98,0	98,0	98,0
02	05	03		Investicijos 1 ha, Eur	R-05-03-01	10,0	18,1	11,0	11,7
Produkto kriterijai									
02	05	01	01	Besikreipiančių paramos iš Smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo lėšų ūkio subjektų skaičius, vnt.	P-05-01-01-01	36	39	37	38
02	05	01	01	Besikreipiančių paramos iš Žemės ūkio rėmimo lėšų ūkio subjektų skaičius, vnt.	P-05-01-01-02	50	45	46	47
02	05	02	01	Žmonių, dalyvavusių užimtumo didinimo programose, skaičius, vnt.	P-05-02-01-01	70	95	95	95
02	05	03	01	Nusausinta žemės ūkio naudmenų, ha	P-05-03-01-01	63,0	63,0	38,0	38,0
02	05	03	01	Rekonstruota griovių, km	P-05-03-01-02	5,5	5,5	2,2	2,3
02	05	03	02	Prižiūrėta griovių, km	P-05-03-02-01	15,0	15,0	16,0	17,0